

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno aedeje in praznike — inserati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za ozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. SLOVENSKI GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Angleška vojna pomoč Finski

Anglija pošilja ogroženi Finski letala in ostali vojni material, ki je potreben v njeni borbi za evropsko civilizacijo

London, 8. febr. s. (Havas). V spodnji zbornici je naslovljen včeraj konservativni poslanec general Knott na vprašanje ali proučuje možnost, da bi poslala Finski v njeni borbi za svobodo na pomoč bombna in lovska letala skupno z vsemi potrebnimi posadkami.

V imenu vlade je odgovoril podtajnik za zunanje zadeve Butler, ki je opozoril na izjavo ministrskega predsednika Chamberlaina, da so bile že podvzete mere za pomoč Finski s pošiljanjem vojnega ma-

teriala vključno letala. Butler je dejal dalje, da po njegovem mnenju razpolaga Finska z dovolj letalskega materiala, da lahko ta letala opremlja.

Poslanec Knott se z odgovorom še ni zadovoljil in je vprašal dalje, če se vlada zaveda važnosti hitre pomoči Finski, ki jo rabi Finska v svoji borbi za civilizacijo. Butler je na to odgovoril, da je že ministrski predsednik Chamberlain prejšnji dan poudaril, da se vlada potrebe nujne pomoči popolnoma zaveda.

odbiti. Vas Summa ne obstoja več, ker so vse hiše bile uničene. Po oceni finskih strokovnjakov so sovjeti od začetka sovražnosti izgubili 500 oklopnih avtomobilov. Včeraj je 20 sovjetskih letal bombardiralo mesto Kajam na bojišču pri Kunu. Ubila sta dva civilista. Prvo poslopje, ki je bilo zadeto, je bila bolnica Rdečega križa, na katere strehi je bil velik in viden znak Rdečega križa. Med drugimi zgradbami je zadela sovjetska bomba tudi barak, v kateri so bili sovjetski ujetniki. V mestu je nastalo okoli 10 požarov. Trdi se, da so sovjeti na bojišču pri Kunu v toku zadnjih 3 dni izgubili čez 1500 mož, dasi niso za elj niti pidi zemlje. Izve se, da se je oddelku estonskih prostovoljcev posrečilo navzlic temu, da so jih sovjetska letala napadla s strojnimi, prispeti čez Finski zaliv na Finsko.

Helsinki, 8. febr. AA. (Stefani). V bližini Davala je bilo ujetih 60 sovjetskih vojakov, ki so se spustili s padali, med njimi je tudi več žensk. Oboroženi so bili z ročnimi granatami ter so imeli s seboj radijske oddajne aparate in finske generalštabne zemljevide, izdane v Moskvi avgusta 1939.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 8. febr. AA. (DNB). Finsko vojno poročilo z dne 7. februarja se glasi: Na Karelijski ožini se nadaljuje ruski napad, ki se je začel 6. februarja med Katjadenjervjem in Summo. Vsi poskusi prebiti finsko bojišče so ostali brez uspeha. Na odseku pri Summi so izvršili Rusi v toku čneva štiri napade s tanki, ki so bili vsi odbiti. Na Karelijski ožini je bil ves čas topniški ogenj. Na drugih delih bojišča ni bilo nič novega. Tudi z morja ni nič posebnega. Finske letalske sile so izvršile več izvidniških poletov. Po potrjenih vesteh je bilo sestreljenih šest ruskih letal in en izvidniški balon.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 8. februarja. AA. (DNB). Sporočilo generalnega štaba leningrajskega vojnega okrožja se glasi: V toku 7. februarja ni bilo na bojišču nobenega pomembnejšega dogodka. Sovjetske letalske sile so izvršile izvidniške polete ter bombardiranja.

Naggyar v Carigradu

Carigrad, 8. febr. AA. (Havas). Francoski veleposlanik v Moskvi Naggyar je prišel sredi v Carigrad. Novinarjem je dejal, da jim ne more dati nobene izjave.

Budimpešta, 8. februarja. AA. (Stefani).

Lista »Magyar Ország« in »Pesti Lloyd« zelo pohvalno pišeta o italijanski gospodarski politiki ter naglašata, da se je Mussoliniju z avtarkijo posrečilo doseči gospodarsko ravnotežje Italije, kar je najboljša garancija za gospodar. solidarnost Vzhodne Evrope, ker ima Italija vsestranske gospodarske zveze z balkanskimi in podnavskimi državami.

General Weygand v Kairu

Kairo, 8. febr. s. (Havas). Generalissimu Weygandu je bil prirejen od njegovem prihodu v Kairo včeraj svečan sprejem. Pozdravil ga je tudi poveljnik angleške vojske na bližnjem Vzhodu Wavell. Včeraj je dospel z letalom iz Bejruta v Kairo tudi poveljnik francoske mornarice v vzhodnem Sredozemlju. Egipski ministrski predsednik Ali Maher paša je dal novinarjem ob priliki prihoda generala Weyganda izjavo, v kateri daje priznanje njegovim izrednim vojaškim sposobnostim.

Vsakokrat kadar letijo tuja letala nad Belgijo, streljajo na nje protiletalske baterije.

Predvsem pa vlada skrbi, da tuja letala ne napravijo nobene škode.

Bruselj, 8. febr. s. (Reuter). V parlamentu je govoril sinodi vojni minister Denis o obrambi in ukrepih Belgije. Dejalo je, da nobena tuja armada, ki bi poskušala napasti Belgijo, ne bi imela lahkega dela. Belgija razpolaga z zelo natančno izdelanim obrambnim sistemom. Obramba proti letalom se ni omejevala samo na pasivno stran, temveč tudi na aktivno.

General Weygand v Kairu

Kairo, 8. febr. s. (Havas). Generalissimu Weygandu je bil prirejen od njegovem prihodu v Kairo včeraj svečan sprejem. Pozdravil ga je tudi poveljnik angleške vojske na bližnjem Vzhodu Wavell. Včeraj je dospel z letalom iz Bejruta v Kairo tudi poveljnik francoske mornarice v vzhodnem Sredozemlju. Egipski ministrski predsednik Ali Maher paša je dal novinarjem ob priliki prihoda generala Weyganda izjavo, v kateri daje priznanje njegovim izrednim vojaškim sposobnostim.

Angleški poslanik v Helsinkih

London, 8. febr. s. (Reuter). Za angleškega poslanika v Helsinkih je bil imenovan bivši svetnik angleškega poslanstva v Moskvi Vereker. Vereker je znan po dogodku, ki se mu je primeril, ko se je konec lanskega leta vračal iz Moskve na neki nevtralni ladji v Anglijo. Nemci so ladjo ustavili in Verekerja internirali. Šele po raznih mednarodnih intervencijah je bil izpuščen.

Vsa finska mesta bombardirana

London, 8. febr. AA. (Reuter). Po vesteh, ki jih imajo finski krogi v Londonu, so sovjetski letalci doslej bombardirali že vsa finska mesta. V toku tedna med 28. januarjem in 3. februarjem so sovjetska letala bombardirala 141krat finska mesta. Napadla so med drugim šest bolnic. Skupno so vrgla 7.000 bomb. Med prebivalstvom je bilo 145 mrtvih in 179 ranjenih.

Helsinki, 8. febr. AA. (Reuter). V mestu Kajaani so sovjetski bombniki bombardirali med drugimi poslopji včeraj tudi državne zapore, v katerem je veliko število Rusov. 10 poslopj je gorelo pozno v noč.

Ameriški prostovoljci

New York, 8. febr. AA. (Stefani). V New York je prišlo okoli 2.000 prostovoljcev za Finsko. Pričakujejo, da bodo vse vojaške potrebe ter bodo nato odpotovali na Finsko.

Washington, 8. febr. s. (Havas). Tukajšnje finsko poslanstvo je prejelo do včeraj 2000 pismenih vprašanj glede možnosti vstopa v prostovoljske finske oddelke. Poslanstvo se strogo drži ameriških zakonov, ki prepovedujejo rekrutacijo v Zedinjenih državah, daje pa vsa potrebna pojasnila, da olajša vstop v finsko vojsko na drug način.

Ker je zunanjepolitični odbor senata odklonil dovolitev direktnega posojla Finski, pričakujejo, da bo sedaj podvzeta akcija, da se nudi Finski pomoč na drug način iz zasebnih virov.

Angleški kralj inspicira

London, 8. febr. AA. (Havas). Prvič od začetka vojne je kralj Jurij VI. izvršil večeraj obširno inspekcijo letalskih tovarn in čet v zapadnih krajih angleškega otoka. Kralj Jurij je obiskal čete ob 9. dopoldne. To so bili oddelki kopne vojske zedinjenega kraljevstva. Ko se je kralj vozil skozi posamezna mesta in vasi, ga je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo s trikratnim vojskim »Ural«. Prebivalstvo se je zbiralo z vseh krajev, da vidi kralja. Letalske tovarne je obiskal kralj v spremstvu letalskega maršala sir Cimenta Fridmana.

„Zmešnjava in beda za vse, ali pa bo nastal boljši svet“

Belgijski zunanji minister o socialnem položaju Belgije in o razmerah po vojni

Bruselj, 8. febr. AA. (DNB). Belgijski zunanji minister Spaak je govoril na socialno-emokratskem zborovanju v Chapel-le Remontu o sedanjem položaju Belgije.

V začetku govora se je dotaknil Spaak DN in izjavil, da se je morala Belgija takoj, ko je propadla ženevska liga, brigati za to, da si zgradi svojo varnost na drugi osnovi. Vojna je prinesla Belgiji veliko breme. Zato se on ne bi čudil, če bi morala Belgija izdajati danes tudi 20 milijonov frankov dnevno za vojsko. Poleg tega obstoja še izredni proračun za oborožitev, ki znaša okoli 7 milijard frankov. Dasi je mobiliziranih 600.000 mož, je še vedno 230.000

brezposelnih ter je zato že danes treba misliti na socialno krizo, ki bo nastala, ko bo vojna končana. Belgijski zunanji minister je izjavil, da so morali oni, ki imajo premoženje, prevzeti večje žrtve kakor doslej, ker je finančni položaj Belgije težak. Delavstvo bo moralo še več delati, da podpre vojne in finančne napore države. Kovinski delavci bi morali delati do 10 ur dnevno.

Na kraju je Spaak dejal, da svet, ki bo ostal iz sedanjih vojn, ne bo mogel začeti vsakdanjega življenja, kakršno je bilo leta 1939. Ali bo nastala zmešnjava in beda za vse, ali pa bo nastal boljši svet, je končal belgijski zunanji minister svoj govor.

Vojna na morju

London, 8. febr. AA. Španska motorna ladja »Motebaril« je izkrcala ponoči v Las Palmasu kapitana in 51 članov posadke angleške tovarne ladje »Armanistan«, ki jo je brez predhodnega opomina torpedirala neka nemška podmornica 3. februarja 30 milj daleč od Lizbone. Vsa posadka je bila rešena. Trije mornarji so bili ranjeni ter prepeljani v bolnico.

London, 8. febr. s. (Reuter). Osem oseb s potopljenege estonskega parnika »Anu« se je rešilo na škotsko obalo. Med rešenimi so tri ženske. Rešenci so bili na morju 12 ur, potem ko je bila njihova ladja v torek potopljena. Ostale članke posadke, ki je štela 19 mož, pogrešajo.

London, 8. febr. AA. (Havas). V minoči

noči je bilo čuti z morja vrsto eksplozij. Reševalne ladje so pod polno paro ter čakajo, da odplujejo na pomoč, kadar pripe kak signal SOS. Eksplozije so bile tako močne, da so se tresle hiše ob obali.

London, 8. febr. AA. (Reuter). Ministrstvo za informacije sporoča, da je v toku tedna med 28. januarjem in 4. februarjem Anglija izgubila osem ladij s skupno tonazlo 25.069 ton. V istem času je bilo potopljenih šest nevtralnih ladij s skupno tonazlo 17.546 ton. Od začetka vojne se je tonaza angleške trgovinske mornarice zvišala tedensko povprečno za 20.000 ton in to zaradi graditve novih ladij, zaradi zaplenitve nemških in nakupe tujih ladij.

Nemško posredovanje je nemogoče

ker v Berlinu priznavajo vlado predsednika finske republike Kailla, v Moskvi pa „vlado“ finskega komunistu Kuusinen

Helsinki, 8. febr. AA. (Havas). Berlinski dopisnik lista »Helsingin Sanomat« piše v zvezi z vestmi o nemškem mirovnem posredovanju med Finsko in sovjetsko Rusijo:

Sedanjí trenutek je ta akcija nemogoča z navadnega razloga, ker nemška vlada priznava vlado predsednika republike Kailla, medtem ko sovjetska Rusija priznava vlado Kuusinen. Jasno je, da si nemški narod želi, da bi nemška vlada posredovala in da bi se doseglo premirje, toda za sedaj

za to ne obstojajo izglei.

Kodanj, 8. febr. AA. Finsko sovjetska vojna je še vedno v ospredju pozornosti vse Danske. Čim bolj se približuje pomlad, tem večja je bojazen, da Švedska ne bo ostala indiferentna v zvezi z najavljenimi ofenzivami. Vesti o nemškem zasledovanju so bile sprejete ugodno, vendar pa se smatra, da bi tudi mir ne nudil Finski nobenih garancij, da je sovjeti, ako se jim bo to zdelo potrebno, po sklenjenem miru ponovno ne napadejo.

Težke sovjetske izgube ob Mannerheimovi črti

Cenijo jih na 5000 mož — Sovjetska letala bombardirajo bolnice Rdečega križa — Sovjeti so doslej izgubili tudi 500 oklopnih avtomobilov

Helsinki, 8. febr. s. (Reuter). Po 10 dnevnih neprestanih napadih in srutjih bojnih se zdi, da se je sovjetskim četam na enem mestu posrečilo vdreti v postojanke Mannerheimove linije 30 km pred Viborgom na Karelijski zemeljski ožini. Ne zdi pa se verjetno, da bi imel ta prodor večji pomen, ker, kakor znano, Mannerheimovo linijo sestavlja dokaj širok pas utrčb. Vsekakor pa so imeli sovjeti pri svojih na-

padih v tem odseku fronte težke izgube. Nekateri poročevalci jih cenijo na 5000 mož. Finske izgube ne tvorijo niti desetine sovjetskih izgub.

Helsinki, 8. febr. AA. (Havas). Sovjeti so ponovili napad velikega obsega med Summo in Kahjadenjervkiju na Karelijskem bojišču. Sovjetski napadi so bili ob tej priliki usmerjeni proti bočnim fmskim črtam čez Paunusjavi. Vsi napadi so bili

Balkanska zveza je dovolj močna, da prepreči vojno na Balkanu

Pomembne izjave turškega zunanjega ministra o rezultatih beograjske konference - Ugoden odmev njegovega obiska v bolgarski prestolnici

Ankara, 8. febr. s. (Havas). Turški zunanji minister Saradzoglu je sprejel po svojem prihodu v Carigrad novinarje in jim dal izjavo o konferenci balkanske zveze v Beogradu, kakor tudi o svojem obisku v Sofiji.

Dejal je, da so bila na konferenci v Beogradu proučena vsa vprašanja, ki zanimajo države Balkanske zveze, in sicer v ožračju medsebojne podpore in prijateljstva. O svoji avdienci pri kralju Borisu je izjavil Saradzoglu, da kaže kralj globoko poznavanje balkanskih vprašanj, zlasti onih, ki se tičejo Turčije. K sklepom konference v Beogradu je dejal Saradzoglu, da bi bilo mogoče poudariti zlasti naslednje momente, ki so važni za Turčijo:

1) Odločna, jasna in iskrena politika Turčije je našla priznanje vseh balkanskih držav.

2) Turško stališče na konferenci v Beogradu je dobilo priznanje turškega javnega mnjenja.

3) Špšno vlada prepričanje, da vodijo vse balkanske države, ne glede na to če so članice Balkanske zveze ali ne, danes vzporedno ali celo identično politiko, ki gre za tem, da se prepreči razširjenje vojne na Balkan.

4) Treba je urediti difference med balkanskimi državami tako, kakor da bi bile članice ene rodbine.

5) Vezi med državami Balkanske zveze so dovolj močne, da se prepreči razširjenje vojne na Balkan.

Sofija 8. febr. AA. (Havas). Turškemu zunanjemu ministru je priredil bolgarski narod prisrčen sprejem. Poluradni list »Včera i Dnes« piše, da vidi bolgarski narod v osebnosti Saradzoglu iskrenega prijatelja Bolgarije. Njegovo bivanje v Sofiji takoj po beograjskem zasedanju dokazuje plemenito poslanstvo, ki ga je prevzel skupno z ankarso in sofjsko vlado, da se balkanskim narodom zagotovi miren razvoj. Kjoselvanov je s svoje strani že večkrat naglasil cilje bolgarske zunanje politike: Mir, nevtralnost in miroljubna rešitev bolgarskih zahtev. Ti cilji so imeli ugoden odmev pri turških sosedih.

Vloga Italije

Bukarešta, 8. febr. AA. Rumunski tisk še vedno komentira beograjsko zasedanje Balkanskega sporazuma. V člankih se na-

glaša blagodejen vpliv Italije na probleme južnovzhodne Evrope. Currentul piše, da je upati, da bo Italija posvetila še večjo pozornost rešitvi problema južnovzhodne Evrope.

Budimpešta, 8. februarja. AA. (Stefani). Lista »Magyar Ország« in »Pesti Lloyd« zelo pohvalno pišeta o italijanski gospodarski politiki ter naglašata, da se je Mussoliniju z avtarkijo posrečilo doseči gospo-

Belgija pripravljena, da odbije napad sovražne vojske

Jasne izjave belgijskega vojnega ministra: storjeno je vse, da se onemogoči napad

Bruselj, 8. februarja. AA. (Havas). V toku razprave o proračunu narodne obrambe v parlamentu je socialistični poslanec Louis Pieran opozoril vlado v svojem govoru na možnost napada na Belgijo. Izjavil je med drugim, da Belgija želi ostati izven spopada ne glede na simpatije in ne glede na izgleda za izid vojne.

Da pa Belgija ne bi postala ponovno porazišče vojne, je treba, da eventualni napadalec ve, da bo pomoč, ki so jo veselele obljubile v primeru napada na Belgijo zelo hitra.

Vojni minister general Denis je odgovoril Pieranu, da se belgijska vlada drži popolnoma odredb, ki so v skladu s sedanjo politiko Belgije, da pa ne bo opustila nobenega dejanja, ki bi garantnim silam takoj omogočil izvršitev obveznosti, katere so te sile prostovoljno prevzele. Dalje je general Denis dejal, da je storjeno vse, da se onemogoči napad sovražne vojske. Omenil je, da je bilo v toku leta 1939 razdeljeno med občine okoli milijon plinskih mask. Dejal je, da se je čez 100.000 prostovoljcev vpisalo v civilno gardo. Vlada je proučila tudi problem evakuacije.

Kar se tiče letenja tujih letal nad Belgijo, je vojni minister dejal, da je nemogoče popolnoma preprečiti te incidente.

Ali naj propade 240 milijonov zaradi 9 milijonov deviz?

Živahen motorni promet tujcev je lani zastal v septembru, motorni promet domačinov pa v novembru, ko je izšla uredba o omejitvi motornega prometa

Ljubljana, 8. februarja. Čedalje bolj se čuti v našem prometu in s tem v delu našega gospodarstva posledice omejitve motornega prometa. Upanje, da bo uredba glede omejitve prometa omiljena ali celo ukinjena, je čedalje manjša. V krogih lastnikov motornih vozil so se že sprijaznili z mislijo, da bo nemara uredba še poostrena, vendarle si prizadevajo obetati zboljšanje sedanega stanja z uvedbo bencinskih nakaznic.

Razumljivo je, da se prizadeji krog vse storili, da bi postal motorni promet v kratkem zopet normalen. Delegacije naših avtomobilističnih organizacij so priromale v Beograd z obsežnim gradivom, s katerim so dokazovale, da bo imelo naše narodno gospodarstvo ogromno škodo, ako ostane pri sedanjih omejitvah motornega prometa in da končno ni potrebno več kot za 9 milijonov dinarjev deviz za nabavo le-tega goriva, ki ga potrebuje Slovenija. Eden izmed ugovorov proti zahtevam prizadežanih avtomobilistov je bil namreč ta, da mora država varčevati tudi z devizami. Pa so naši strokovnjaki takoj izračunali, da izdaja država ogromne vsote za uvoz blaga, katerega bi lahko pogrešali v izrednih razmerah, in blaga, katerega sploh ni treba uvažati, ker imamo sami tako blago. Za uvoz angleškega blaga smo izdali v teku lanskega prvega polletja celih 22 milijonov din. Čeprav imamo domače tekstilne tovarne, ki proizvajajo dobro blago.

Najmočnejši dokaz, da varčevanje z devizami ne more biti razlog za omejitve

motornega prometa pa je dejstvo, da imajo v Sloveniji lastniki motornih vozil v vseh, garažah in vseh drugih objektih, ki so za vzdrževanje motornega prometa potrebni, investiran h okoli 240 milijonov dinarjev. Obstoj in razvoj ter amortizacija in gospodarsko življenje lastnikov teh objektov zavisi od 9 milijonov din deviz, ki so potrebni za nabavo tiste količine bencina, ki jo potrebuje Slovenija. Ali naj propade v Sloveniji 240 milijonov zaradi 9 milijonov za nabavo deviz? To je bilo vprašanje, ki so ga prizadeji zastavili odločilnim činiteljem v Beogradu, ki so z razumevanjem vzeli na znanje vse argumente deputacij in obljubili, da bodo prošnje upoštevali.

V začetku septembra lani je tujski motorni promet pri nas skoraj popolnoma zastal, kar je bilo v našo veliko škodo, notranji motorni promet pa je zopet v veliki našo škodo zastal v začetku novembra, ko je bila izdana prva uredba o omejitvi motornega prometa, kateri je sledila dne 18. decembra še strožja uredba.

Vojna v Evropi nam je odvzela ves tuj motorni promet, ki se je do lanskega septembra dokaj dobro razvijal, kakor kaže statistika eksportirane Zveze za tujski promet. Avtokluba sekcija Ljubljana, in Touringkluba sekcija Ljubljana, na Jezerškem, Podkorenju in Planini. Te postojanke na meji so zelo važne, ker dobe tujci ob prestopu naše meje vse potrebne informacije glede smeri cest, gostinskih podjetij itd.

V l. 1939 je prešlo našo mejo na Jezer-

škem, Podkorenju in Sušaku 5380 tujih avtomobilov in avtobusov, 350 motociklov in 385 kolesarjev. Večina teh se je zadržala samo nekaj dni v Sloveniji ali pa je naše kraje samo prevozila in zopet odpotovala domov. Slovenija je torej za večino tujih mototuristov tranzitna dežela. Na omejenih prehodih je iz naše države odšlo 5491 tujih avtomobilov in avtobusov, 74 motociklov in 343 kolesarjev. Od septembra naprej, potem ko je izbruhnila vojna med Nemčijo in Poljsko, je bil motorni promet tujcev neznačen.

Prav živahen je bil tudi promet naših mototuristov v inozemstvo, in sicer do sred. novembra, nakar je zastal tudi ta promet, ne zaradi vojne, temveč zaradi pomanjkanja bencina in zaradi uredb o omejitvi prometa z motornimi vozili.

Naših mototuristov je odšlo največ v Italijo in Nemčijo. Na omejenih postojankah so registrirali pr. hod 2788 domačih avtomobilov in avtobusov, 71 motociklov in 178 kolesarjev. To so bili turisti, ki so se vračali iz inozemstva, iz Slovenije v tuje države pa je odšlo v teku lanskega leta 3033 avtomobilov in avtobusov, 77 motociklov in 184 koles.

Od tujih motornih vozil jih je prišlo največ iz Nemčije, 3864, iz Italije 1380, domačih motornih vozil pa je šlo največ v Italijo. Touringklub je izdal na primer 137 triptikov mototuristom, in sicer 55 za Nemčijo in 82 za Italijo. Avtomobilistom pa je izdal 234 triptikov in kametov, in sicer za Italijo 116, za Nemčijo 74, za Madžarsko 6, za Francijo 2, za Švico 1.

skega doma in že dograjen epazovalni stolp, visok 22 m. Za bodočo si je četa pripravila pester program delovanja tudi v večjem obsegu na narodnem in kulturnem polju. Prireditelj namerava družabne večere in poučne in zabavne igre. Pri vo-

ltvah je bil izvoljen po večini stari odbor s nekaterimi izpopolnitvami. Po obnem zboru se je vršil prijeten družabni večer z nagovorom in šaljivo igro »Obolili strice«, ki je bila izborna podana, kar je dokaz, da ima četa, dobre igralske moči.

Križi in težave s kanadskimi petorčkami V januarju prihodnjega leta se baje vrnejo v očetovo hišo

Iz Toronta poročajo, da se nameravajo slovesne kanadske petorčke v januarju prihodnjega leta vrniti v očetovo hišo. Dr. Allan Dae, podeželski zdravnik, ki se je prijavil na svet, je izjavil, da je pripravljen izročiti petorčke staršem. Ob enem je pa izrazil željo, da bi mogli tudi v bodoče ostati njihov domači zdravnik.

Vlada kanadske province Ontario se pa še ni končno javno odločila glede zdravniškega sklepa, ker smatra zdravnika in petorčke za »narodni instituciji«, ki se med sebojno izpopolnjujeta. Na drugi strani pa trdijo starši petorčk in gotovo po pravici, da so tudi oni sestavni del te narodne

institucije. Kanadske petorčke žive v krasni vili, zgrajeni nalašč za nje. Tam skrbijo za nje dr. Dae in pomagajo mu tri streljnice. Vila je postala cilj stotisočev turistov iz vseh krajev Kanade in vse Amerike. Radovedneži so znosili toliko daril v blagu in denarju, da bi zadostovalo to za kraljevsko življenje ne samo petorčkom, temveč stotine takim deklic. In ta čas ko so deklice živele kakor pravljene princeze, sta se morala njihova roditelja z ostalimi težko prebiti skozi življenje. Kanadske oblasti hočejo zdaj rešiti problem tako, da nameravajo letos zgraditi novo veliko hišo v callanderskem okraju, kjer bo stanovala vsa rodbina.

Telefonsko omrežje v Evropi

V Jugoslaviji odpadejo na 1000 prebivalcev samo štiri telefonski aparati

Razširjenost telefona nam lahko služi za merilo gospodarskega napredka in blagostanja države ter njenega prebivalstva. Seveda je pa mnogo odvisno od temperameta naroda, kako se je navadil opravljati svoje posle. Toda splošno pridobiva telefon v zadnjih desetletjih vedno več pristašev. Marsikoga bo zanimalo koliko je v Evropi telefonskih aparatov. Na razpolago so nam statistični podatki o 28 evropskih državah in sicer za konec leta 1938. Iz njih je jasno razvidno, da zavzema glede telefonskega omrežja med evropskimi državami prvo mesto Švedska, kjer pride na tisoč prebivalcev 127 telefonskih aparatov. To je posledica treh činiteljev: razmeroma visokega standarda prebivalstva, ostrega poudarjanja in redke naseljenosti. Prebivalci švedske so mnogo bolj navezani na telefonske zveze kakor prebivalci katerekoli druge evropske države.

Za utemeljitev govori tudi dejstvo, da sta po telefonskem omrežju na drugem in tretjem mestu Danska in Švica. V obeh pride na tisoč prebivalcev nad 100 telefonov. Vsak deseti Danec in Švicar ima svoj telefon. Štetj so tudi otroci. Zelo redko je pa telefonsko omrežje v državah južno-zahodne in južne Evrope. Na Balkanu je naravnost presenetljivo, da so ljudje tako malo navezani na telefonske zveze. V Albaniji pride na 1000 prebivalcev samo en telefonski aparat. Le malo bolje je v Jugoslaviji, kjer imamo na 1000 prebivalcev

štiri telefonske aparate. V Bolgariji in Rumuniji odpade na 1000 prebivalcev pet telefonskih aparatov, v Grčiji pa šest. Za bivšo Češkoslovaško nam manjkajo podatki, toda tam je položaj gotovo mnogo boljši. Na 1000 prebivalcev bivše Češkoslovaške odpade najmanj 20 telefonskih aparatov.

Največ telefonov je imela po številu v Evropi že ob koncu predlanskega leta Nemčija. Imela jih je mnogo nad štiri milijone. Takoj za Nemčijo je Anglija, ki je imela 3.000.000 telefonskih aparatov, Francija pa podrugaj milijon. Potem pa število telefonskih aparatov naglo pada, dokler ne pridemo do Albanije, kjer je bilo ob koncu l. 1938 samo 945 telefonskih aparatov.

Zanimivi so tudi statistični podatki o telefonskih pogovorih. Na prvem mestu je bila Nemčija s tremi milijardami pogovorov. Nemčiji sta sledili Anglija in Švedska. Če pa upoštevamo razmerje med številom prebivalstva in med številom telefonskih pogovorov, vidimo, da so na prvih mestih severne države. V tem pogledu je na prvem mestu Danska, kateri sledi Švedska. Marsikoga bo presenetilo, da so na tretjem mestu Islandci. Njim sledijo po številu telefonskih pogovorov Norvežani, Finci in Švicarji. Zelo obremenjeno je telefonsko omrežje v Jugoslaviji. Pri nas pride namreč na en telefonski aparat letno 4500 pogovorov, v Albaniji pa samo 123.

množi. Zanimivo je, da manjka 1/5. in 1/6. med Merkuriem in Venero. Tu avtor domneva, da sta med njima še dva planeta, zaenkrat še neznan. Iz teh števil je razvidno, da je vrsta od Jupitra do solca obrnjena vrsta od Jupitra do Pluta.

Iz Vrhpolj

— Blagoslovitev električnega voda. Pri nas je bila te dni blagoslovitev električnega voda. Za sedaj je bil priključen samo na cerkev in šolo. Odločujoče činiteleje prosimo, da napeljejo elektriko tudi v druga poslopja. — Tudi Javorčani imajo že vodo. Od več strani se čuje, da jim je voda v ceveh zmrznila zaradi hudega mraza.

— Dve močni detonaciji. Te dni so se čuli ponovi dve močni detonaciji. Prva je bila okrog pol 10., druga pa okoli pol 12. Eksplozivni strelci, ki so bili pripravljeni na to, so ju zažgali neznani ljudje v neposredni bližini cerkve, kar ni ostalo brez posledic. Popokalo je mnogo šip v cerkvi in na bližnjih poslopih. Za storilce je uvedena preiskava.

Dva mlada razbojnika obsojena

Pobegnili sta iz zaporov v Radovljici, ker sta zvedela, da ima neka posestnica v Zgoš doma precej denarja

Ljubljana, 8. februarja. Dne 10. decembra lani je dobila posestnica Ivana Avsenek v Zgoši pri Bledu prav neprijeten nočni obisk. Okoli 10. ure se je prebudila, ker je čutila, da ji je nekdo položil roko na lice. Planila je pokonci, toda nekdo jo je pahnul nazaj na posteljo ter ji z roko zamašil usta. Avsenekova je zakricala na pomoč, neznanec pa ji je vrgele odoje čez glavo in jo ponovno pahnul nazaj. Njena sestanovalka Ivana Puc je v sosednji sobi tudi začela kričati na pomoč. Njo pa je nočni obiskovalec zaklenil v sobo. Nekaj minut nato je razbojnik, ki je Avsenekovo ugnal s silo, prižgal električno luč v sobi. Avsenekova se je med tem odkrila in se lahko opazila, kako je skozi hišna vrata izginil mlad razbojnik. V hiši je bilo vse razmetano, razbojnik je iskal denar, našel pa je samo 7 din v gotovini. Odsel je pa tudi nekaj perila. Vse skupaj je bilo vredno okoli 100 din.

Tri dni po tem razbojniškem vladu so orožniki prijeli mladoletnega Dalmatinca Klementa in 21 let starega Sarajevčana Mustafa, ki sta v začetku decembra lani pobegnili iz zaporov sidiša v Radovljici. Obsojena sta bila vsak na 45 dni zapora zaradi potepanja in manjših tatvin. Ko so orožniki fanta pokazali Avsenekovi, je v Klementu spoznala mladega razbojnika, ki jo je tisto noč napadel. Fanta sta takoj nato priznala, da sta skupaj vladila pri Avsenekovi. Včeraj sta prišla pred sodnike velikega kazenskega senata, ki mu je predsedoval s. o. s. Ivan Kralj. Obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Hinko Lučevnik.

Klement je pripovedoval, da je zvedel v zaporih v Radovljici o neki ženski v Zgoši, ki ima doma precej denarja. Ta denar je Klementa in Mustafa, ki sta se zadnje čase potepala po Gorenjskem, zapeljal. Pobegnili sta iz zaporov in se napotila na Bled, kjer sta ukradla najprej dve odoji v neki garaži, nato pa se snela odoje s konja, ki je stal vprežen pred neko gostilno. Bilo je mraz, slabo sta bila oblečena, zato sta si najprej priskrbeli odoje. Noč sta prespala v kopalni kabini pri Riklji, drugo noč pa sta bila že v Zgoši pri Avsenekovi. Spazila sta se v hišo skozi okno. Avsenekovo je napadel Klement ter jo pokril z odojo, da se njeni klici na pomoč ne bi slišali do sosedov. Potem je Klement prebrskal predale in omare, Mustafa pa je stražil Avsenekovo in jo tišal v posteljo.

S plenom si mlada razbojnika nista bila dosti na boljšem. Čevljev nista našla no-

benih pri Avsenekovi, zato sta odšla ponoči zopet na Bled in sta obiskala trgovino Bate. Skušala sta vlomiti v trgovino, da bi se vsaj še obula, toda vlom se jima ni posrečil.

Mustafa se je zagovarjal, da z Avsenekovo ni razbojniško ravnal. Klement je bil bolj odkritosrčen in je pripomnil, da je bilo natančno tako, kakor je Mustafa priznal pri prvem zaslišanju v Radovljici. Tedaj se je njegova izpoved ujemala z izpovedjo posestnice Avsenekove, ki je izjavila, da ji je mladi razbojnik s silo preprečil, da ni mogla kričati na pomoč in braniti svojo imovino.

Veliki kazenski senat je izrekel sodbo, da sta oba obtožena kriva po hudem § 328, točka 3. Po tem paragrafu se kaznuje razbojnik, če je storil razbojniško ponoči, z robljo najmanj petih let ali z dosmrtno robijo. Klementu je veliki senat prisodil 2 leti in 10 mesecev robije, Mustafi pa 3 leta robije. Kazen sta sprejela z izjavo, da tako in tako ne bi pomagalo, če bi se pritožila. Glede odoje ki sta jo snela konju s hrbita in se z njo odeli tisto noč, ko sta jo prespala v kopalni kabini, sta bila pa oproščena, ker sta si prilastila življenjsko potrebščino, katere je manj ko 100 din vredna.

NE SPADA POD § 270

Paragraf 270 kaz. zak. določa, da se kaznuje z robijo do 8 let, kdor se telesno združi z žensko, s katero ni oženjen in ki radi duševne bolezni, slabomnosti, omamljene zavesti ali iz drugih vzrokov ni sposobna za obrambo. Upokojeni železničar M. I. je bil obtožen, da je storil delikt po tem paragrafu. Neko 25 let staro dekle, ki živi pri svoji teti in ki ni popolnoma normalna, je rodilo pred letom dni nezakonitega otroka. Dekle je povedalo tedaj, da je oče otroka obtoženi železničar, ta pa se je zagovarjal, da sploh ne more biti več oče in da ni imel z dekletom nikoli nič opraviti.

Po tem, kar je dekle povedalo, se sodniki niso mogli prepričati, da spada dekle pod § 270. Po njenem govorjenju je bilo sicer spoznati, da ni popolnoma normalna, vendar ne v taki meri, da ne bi bila sposobna za obrambo. Zaradi tega je bil obtoženec oproščen.

»Ata, barometer je padel!«

»Zelo?«

»Ne, samo meter petdeset — pa je vseeno razbit!«

Cerkev na Finskem

Po finski ustavi je zajamčena svoboda vsem veroizpovedim. Poseben zakon iz leta 1922. je to svobodo še izrecno potrdil. Do 18. leta so mladeniči in dekleta iste veroizpovedi kakor njihovi starši. V šolah so lahko učenci oproščeni verouka na željo staršev ali varuhov. Malone vsi Finci pripadajo luteranski cerkvi Država je razdeljena v pet diecez s sedeži v Turku, Tampere, Samonlinnu, Oulu in Parvuu. V Turkuu je knezoškof, na drugih sedežih so pa škofje. Dieceza v Parvuu ima švedsko upravo.

Verske očine so dokaj premožne, tako da vernikom ni treba plačevati cerkvenega davka, pa tudi na darila cerkev ni navezana. Zupni uradi vodijo matrice. Pastorje volijo verniki. Do sred. 19. stoletja je upravljala duhovščina tudi šole. Pastorji so enkrat v letu izraščevali vernike iz čitanja Kdor ni napravil izpita, je moral ostati ob nedeljah pri cerkvenih vratah, kar je veljalo za sramotno. To nam tudi pove, zakaj Finci nima nasmenjenih pravoslavna cerkev ima na Finskem malo privrascov. Pravoslavna vere je samo prebivalstvo ob sovietski meji.

Iz Slovenskih gor

— Letni in desetletni obračun anovskih gasilcev. V nedeljo popoldne je bil vršil pri Sv. Anji v prostori gostilne Breznik občni zbor tukajšnje gasilske čete, katerega se je udeležilo lepo število članov. Občni zbor je vodil predsednik g. Breznik. Ob priliki občnega zbora je bila tudi svečana prisega sprejetih aktivnih članov. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da četa marljivo deluje, dasi se ji delajo razne ovire. Vaje v preteklem letu, ki jih je bilo skupno z naraščajočimi 12, so bile zadovoljivo obiskane. Požari so bili v preteklem letu na področju tukajšnje čete trije. Na novo je pristopilo v preteklem letu 9 članov, umrli pa eden. Četa ima danes 31 rednih in 11 podpornih članov ter 12 naraščajočih. Poveljnik Ferik je poročal tudi o delu čete v desetih letih delovanja. Požarov je bilo v tem času 18, katerih gašenja se je udeležilo 214 gasilcev in so obvarovali prižadete in lastnike ogroženih objektov sosednjih poslopij za 986.500 din škodo, ki bi jo brez gasilske pomoči gotovo utrpeli. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je imela četa 3788 din izdatkov in 5549 din dohodkov. Dolga ima četa zaradi najetja poslopija v preteklem letu 6000 din. Iz poročil je razvidno, da ima prav malo smisla za gasilstvo občina, ki predvideva v občinskem proračunu samo 350 din podpore, kar je vsakega premalo za četo, ki mora delovati v težkih gmohtnih razmerah. Četa razpolaga s prvostopskim gasilnim orodjem, z motorno brizgalno in praporom. Ima tudi pravno stavbišče za gradnjo novega gasil-

Razdalja planetov

Če porečete strokovnjaku, naj vam na pamet pove kolika je razdalja med planeti, vam bo gotovo odgovoril, da imamo za to tale. In vendar je že Kepler veroval, da obstaja zakon, ki kratkoma do loča razdaljo planetov. Velike težave je delala njemu in njegovim naslednikom vrzel med Marsom in Jupitrom, dokler ni Piazzi l. 1801 odkril malega planeta Ceres. Sledilo je mnogo poskusov včas tudi igrači, ki so dokazovale, da obstaja izvestna zakonitost med razdaljami planetov.

Najbolj znano je številčno razmerje, ki ga je našel leta 1772 Bode. Južnoafriški učenjak Staudach pa poroča o svojem novem poskusu. Za temelj mu je služila razdalja med solncem in Jupitrom, ki znaša okrog 780 milijonov kilometrov. To razdaljo je označil s številko 1 in razdalja med podobnimi planeti naj bi bila Merkur 1/7, Venera 1/4, Zemlja 1/3, Mars 1/2, Jupiter 1, Saturn ima razdaljo označeno s črko a, Uran 2, Neptun 3, Pluto 4. Važna je številka pri Saturnu 1.81. S to številko se vrsta do Marsa deli, vrsta od Urana pa

se je kazal nežnejši očetov obraz in iz katerega so odsevale temljaje, mehke materine oči, ta obraz s čudovitim smehljajem, obrobjenim z bujnimi kodri.

Michelina de Valcor, sloveča lepota stare bretonske aristokracije, kateri je pripadala njena rodbina, znana tudi v velikem pariškem svetu, kamor je jela zahajati, edina hči bogatega moža, ki njegova sijajna karjera še ni bila dosegla vrhunca, še ni bila stara osemnajst let. Njen osemnajsti rojstni dan so proslavljali danes. Čeprav še tako mlada, so se ji že predstavljali snubači in nekateri med njimi so se zdeli vredni tako srečne usode.

Toda ona je odklonila vse.

Njeni starši navzlic prigovarjanju in priporočanju tega ali onega snubača niso hoteli siliti svoje hčere, da bi se odločila, da bi ji ga izbrali sami. Preveč sta jo namreč roditelja ljubila, da bi poskusila uetvariti ji srečo, ki si je ni izbrala sama.

Ni jim bilo težko uganiti njenih čustev do prijatelja iz mladosti Hervea de Ferneuse. V tem niso videli nič slabega in zadovoljevali so se kratkovolno s tem, da so prepustili času, da bi se prepričali, da li bodo ta čustva trajna in taka, da bi bila kruta nedoslednost ovirati jih. Zda sta se bila roditelja odločila. Medsebojno navezanost mladih je premagala ločitev treh let, ki jih je preživel Herve pri konjeniškem polku.

Gaetanin sin je bil izreden duh redke resničnosti. Zabavam se je izogibal, navduševal se je pa za znanost.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Govoril je o žaljivem izgonu, o mukah te žene, ki bo morala navzlic vsemu dajati svojemu sinu čudna pojasnila, o brutalni smrti ljubezni in srcu dveh nedolžnih otrok ali o tesnobni tajni, ubijajoči vse to. On sam, pretresen do dna svoje plahe, nežne, plemenite duše, ni hotel skaliti svojih občutkov z naglim in skrivnostnim izbruhom tega strastnega konflikta.

— Gospod de Valcor Plesguen, — se je začel glas, poln skrivnostnega pomena.

Marc se je obrnil, hladen kakor led.

— Ne, gospod Escaladas, prizanesite mi s svojimi razlagami. Dovolj je že tega, da je naši rodbini tuja oseba prisostvovala žalostnemu dogodku iz njenega intimnega življenja. Bojim se, da si tega ne bomo mogli šteti v veliko čast. Bilo bi mi mučno govoriti o tem.

— Kaj! — se je zarežal Escaladas. — Tako govorite z menoj. Kakor vam drago, gospod. Ne bom

vam zameril tega. Vem dobro, da bi lahko z eno samo besedo napel vaš sluh. Imate toliko razlogov prositi me, da bi govoril, da me zares veseli slišati iz vaših ust prigovarjanje, naj molčim.

— Križanek ne bom reševal, gospod, — je dejal Marc.

In prožnih, odmerjenih korakov, kakršni odlikujejo plemiča in svetskega človeka, je krenil proti domu.

Ko se je približal gradu, je pospešil korake. Obšlo ga je nenadno hrepenenje, da bi videl svojo hčerko, svojo malo Françoise in se prepričal, da se zabava v popolni brezskrbnosti, da se ne dviga nad njo temen o'hlak.

Navzlic našemu siromaštvu, — je pomislil, — bo zaspala nocoj mirneje, nego njena sestra, bogata dedinja. To je bil nekakšen občutek nadomestila za to bogastvo starejše veje, ki je tvorilo tako nasprotje med usodo obeh mladih deklet.

Ko je vstopil Marc v salon, je takoj opazil obe, plešči menuet sredi kroga večernih toalet in črnih oblek.

Mnogo parov se je ustavilo, da bi videli korake in postave tega plesa, ki ga je spremljala v splošni tišini samo violina, dočim je na veliki galeriji orkester prenehal igrati valčke.

Obe, Michelina de Valcor in Françoise de Plesguen, sta se odlikovali z izredno mikavnostjo. Toda v tem trenutku prva, čeprav splošno bolj občudovana od njene sestrice, ni vzbujala šepeta občudovanja, kakor druga po vsakem obratu.

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno aedilje in praznike. — Inzerati do 80 petiti vrsti a Din 2, do 100 vrsti a Din 2.50 do 300 vrsti a Din 3, večji inzerati petiti vrsti a Din 4. — Popust po dogovoru. Inzerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v tuzostaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Angleška vojna pomoč Finski

Anglija pošilja ogroženi Finski letala in ostali vojni material, ki je potreben v njeni borbi za evropsko civilizacijo

London, 8. febr. s. (Havas). V spodnji zbornici je naslovljen večer konservativni poslanec general Knot na vlado vprašanje ali proučuje možnost, da bi poslala Finski v njeni borbi za svobodo na pomoč bombna in lovška letala skupno z vsemi potrebnimi posadkami.

V imenu vlade je odgovoril podtajnik za zunanje zadeve Butler, ki je opozoril na izjavo ministrskega predsednika Chamberlaina, da so bile že podvzete mere za pomoč Finski s pošiljanjem vojnega ma-

teriala vključno letala. Butler je dejal dalje, da po njegovem mnenju razpolaga Finska z dovolj letalskega materiala, da lahko ta letala opremi.

Poslanec Knot se z odgovorom še ni zadovoljil in je vprašal dalje, če se vlada zaveda važnosti hitre pomoči Finski, ki jo rabi Finska v svoji borbi za civilizacijo. Butler je na to odgovoril, da je ministrski predsednik Chamberlain prejšnji dan poudaril, da se vlada potrebe nujne pomoči popolnoma zaveda.

odbiti. Vas Summa ne obstoja več, ker so vse hše bile uničene. Po oceni finskih strokovnjakov so sovjeti od začetka sovražnosti izgubili 500 oklopnih avtomobilov. Včeraj je 20 sovjetskih letal bombardiralo mesto Kajam na bojišču pri Kunu. Ubila sta dva civilista. Prvo poslopje, ki je bilo zadeto, je bila bolnica Rdečega križa, na katere strehi je bil velik in viden znak Rdečega križa. Med drugimi zgradbami je zadela sovjetska bomba tudi barak, v kateri so bili sovjetski ujetniki. V mestu je nastalo okoli 10 požarov. Trdi se, da so sovjeti na bojišču pri Kunu v toku zadnjih 3 dni izgubili čez 1500 mož, dasi niso za eli niti pidi zemlje. Izve se, da se je oddelki estonskih prostovoljcev posrečilo navzlic temu, da so jih sovjetska letala napadla s strojnimi, prispeli čez Finsko zaliv na Finsko.

Helsinki, 8. febr. AA. (Stefani). V bližini Davala je bilo ujetih 60 sovjetskih vojakov, ki so se spustili s padali med njimi je tudi več žensk. Oboroženi so bili z ročnimi granatami ter so imeli s seboj radijske oddajne aparate in finske generalštabne zemljevide, izdane v Moskvi avgusta 1939.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 8. febr. AA. (DNB). Finsko vojno poročilo z dne 7. februarja se glasi: Na Karelijski ozini se nadaljuje ruski napad, ki se je začel 6. februarja med Katjadenjervijem in Summo. Vsi poskusi prebiti finsko bojišče so ostali brez uspeha. Na odseku pri Summi so izvršili Rusi v toku dneva štiri napade s tanki, ki so bili vsi odbiti. Na Karelijski ozini je bil ves čas topniški ogenj. Na drugih delih bojišča ni bilo nič novega. Tudi z morja ni nč posebnega. Finske letalske sile so izvršile več izvidniških poletov. Po potrjenih vesteh je bilo sestreljenih šest ruskih letal in en izvidniški balon.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 8. februarja. AA. (DNB). Sporočilo generalnega štaba leningraškega vojnega okrožja se glasi: V toku 7. februarja ni bilo na bojišču nobenega pomembnejšega dogodka. Sovjetske letalske sile so izvršile izvidniške polete ter bombardiranja.

darsko ravnotežje Italije, kar je najboljša garancija za gospodar. solidarnost Vzhodne Evrope, ker ima Italija vsestranske gospodarske zveze z balkanskimi in podunavskimi državami.

Naggyar v Carigradu

Carigrad, 8. febr. AA. (Havas). Francoski veleposlanik v Moskvi Naggyar je prišel sredi v Carigrad. Novinarjem je dejal, da jim ne more dati nobene izjave.

padih v tem odseku fronte težke izgube. Nekateri poročevalci jih cenijo na 5000 mož. Finske izgube ne tvorijo niti desetine sovjetskih izgub.

Helsinki, 8. febr. AA. (Havas). Sovjeti so ponovili napad velikega obsega med Summo in Katjadenjervijem na Karelijskem bojišču. Sovjetski napadi so bili ob tej priliki usmerjeni proti bočnim finskih črtam čez Paunusjavi. Vsi napadi so bili

Nemško posredovanje je nemogoče

ker v Berlinu priznavajo vlado predsednika finske republike Kallia, v Moskvi pa „vlado“ finskega komunista Kuusinen

Helsinki, 8. febr. AA. (Havas). Berlinski dopisnik lista »Helsingin Sanomat« piše v zvezi z vestmi o nemškem mirovnem posredovanju med Finsko in sovjetsko Rusijo:

Sedanji trenutek je ta akcija nemogoča z navadnega razloga, ker nemška vlada priznava vlado predsednika republike Kallia, medtem ko sovjetska Rusija priznava vlado Kuusinen. Jasno je, da si nemški narod želi, da bi nemška vlada posredovala in da bi se doseglo premirje, toda za sedaj

Težke sovjetske izgube ob Mannerheimovi črti

Cenijo jih na 5000 mož — Sovjetska letala bombardirajo bolnice Rdečega križa — Sovjeti so doslej izgubili tudi 500 oklopnih avtomobilov

Helsinki, 8. febr. s. (Reuter). Po 10 dnevnih neprestanih napadih in srčutih bojih se zdi, da se je sovjetskim četam na enem mestu posrečilo vdreti v postojanko Mannerheimove linije 30 km pred Viborgom na Karelijski zemeljski ozini. Ne zdi pa se verjetno, da bi imel ta prodor večji pomen, ker, kakor znano, Mannerheimova linija sestavlja dokaj širok pas utrčb. Vsekakor pa so imeli sovjeti pri svojih na-

padih v tem odseku fronte težke izgube. Nekateri poročevalci jih cenijo na 5000 mož. Finske izgube ne tvorijo niti desetine sovjetskih izgub.

Helsinki, 8. febr. AA. (Havas). Sovjeti so ponovili napad velikega obsega med Summo in Katjadenjervijem na Karelijskem bojišču. Sovjetski napadi so bili ob tej priliki usmerjeni proti bočnim finskih črtam čez Paunusjavi. Vsi napadi so bili

Balkanska zveza je dovolj močna, da prepreči vojno na Balkanu

Pomembne izjave turškega zunanjega ministra o rezultatih beogradske konference — Ugoden odmev njegovega obiska v bolgarski prestolnici

Ankara, 8. febr. s. (Havas). Turški zunanji minister Saradzoglu je sprejel po svojem prihodu v Carigrad novinarje in jim dal izjavo o konferenci balkanske zveze v Beogradu, kakor tudi o svojem obisku v Sofiji.

Dejal je, da so bila na konferenci v Beogradu proučena vsa vprašanja, ki zanimajo države Balkanske zveze, in sicer v ozračju medsebojne podpore in prijateljstva. O svoji avdienci pri kralju Borisu je izjavil Saradzoglu, da kaže kralj globoko poznavanje balkanskih vprašanj, zlasti onih, ki se tičejo Turčije. K sklepom konference v Beogradu je dejal Saradzoglu, da bi bilo mogoče poudariti zlasti naslednje momente, ki so važni za Turčijo:

1) Odločna, jasna in iskrena politika Turčije je našla priznanje vseh balkanskih držav.
2) Turško stališče na konferenci v Beogradu je dobilo priznanje turškega javnega mnenja.
3) Splošno vlada prepričanje, da vodijo vse balkanske države, ne glede na to če so članice Balkanske zveze ali ne, danes vzporedno ali celo identično politiko, ki gre za tem, da se prepreči razširjenje vojne na Balkan.

4) Treba je urediti difference med balkanskimi državami tako, kakor da bi bile članice ene rodbine.

5) Vezi med državami Balkanske zveze so dovolj močne, da se prepreči razširjenje vojne na Balkan.
Sofija, 8. febr. AA. (Havas). Turškemu zunanjemu ministru je priredil bolgarski narod prisrčen sprejem. Poluradni list »Včera i Dnes« piše, da vidi bolgarski narod v osebnosti Saradzoglu iskrenega prijatelja Bolgarije. Njegovo bivanje v Sofiji takoj po beogradskega zasedanju dokazuje plemenito poslanstvo, ki ga je prevzel skupno z ankarso in sofijsko vlado, da se balkanskim narodom zagotovi miren razvoj. Kjoselvanov je s svoje strani že večkrat naglasil cilje bolgarske zunanje politike: Mir, nevtiralnost in miroljubna rešitev bolgarskih zahtev. Ti cilji so imeli ugoden odmev pri turških sosedih.

Vloga Italije

Bakarcšta, 8. febr. AA. Rumunski tisk se vedno komentira beogradske zasedanje Balkanskega sporazuma. V člankih se na-

Belgija pripravljena, da odbije napad sovražne vojske

Jasne izjave belgijskega vojnega ministra: storjeno je vse, da se onemogoči napad

Bruselj, 8. februarja. AA. (Havas). V toku razprave o proračunu narodne obrambe v parlamentu je socialistični poslanec Louis Pierant opozoril vlado v svojem govoru na možnost napada na Belgijo. Izjavil je med drugim, da Belgija želi ostati izven spopada ne glede na simpatije in ne glede na izgleda za izid vojne.

Da pa Belgija ne bi postala ponovno pororišče vojne, je treba, da eventualni napadalec ve, da bo pomoč, ki so jo vzelele objubile v primeru napada na Belgijo zelo hitra.

Vojni minister general Denis je odgovoril Pierantu, da se belgijska vlada drži popolnoma odredb, ki so v skladu s sedanjo politiko Belgije, da pa ne bo opustila nobenega dejanja, ki bi garantnim silam takoj omogočil izvršitev obveznosti, katere so te sile prostovoljno prevzele. Dalje je general Denis dejal, da je storjeno vse, da se onemogoči napad sovražne vojske. Omenil je, da je bilo v toku leta 1939 razdeljeno med občine okoli milijon plinskih mask. Dejal je, da se je čez 100.000 prostovoljcev vpisalo v civilno gardo. Vlada je proučila tudi problem evakuacije.

Kar se tiče letenja tujih letal nad Belgijo, je vojni minister dejal, da je nemogoče popolnoma preprečiti te incidente.

General Weygand v Kairo

Kairo, 8. febr. s. (Havas). Generalissimu Weygandu je bil prirejen ob njegovem prihodu v Kairo večer svecan sprejem. Poudaril ga je tudi poveljnik angleške vojske na bližnjem Vzhodu Wavell. Včeraj je dospel z letalom iz Bejruta v Kairo tudi poveljnik francoske mornarice v vzhodnem Sredozemlju. Egiptski ministri predsednik Ali Maher paša je dal novinarjem ob priliki prihoda generala Weyganda izjavo, v kateri daje priznanje njegovim izrednim vojaškim sposobnostim.

Angleški poslanik v Helsinkih

London, 8. febr. s. (Reuter). Za angleškega poslanika v Helsinkih je bil imenovan bivši svetnik angleškega poslanstva v Moskvi Vereker. Vereker je znan po dogodku, ki se mu je primeril, ko se je konec lanskega leta vračal iz Moskve na neki nevtralni ladji v Anglijo. Nemci so ladju ustavili in Verekerja internirali. Šele po raznih mednarodnih intervencijah je bil izpuščen.

Vsa finska mesta bombardirana

London, 8. febr. AA. (Reuter). Po vesteh, ki jih imajo finski krogi v Londonu, so sovjetski letalci doslej bombardirali že vsa finska mesta. V toku tedna med 28. januarjem in 3. februarjem so sovjetska letala bombardirala 141krat finska mesta. Napadla so med drugim šest bolnic. Skupno so vrгла 7.000 bomb. Med prebivalstvom je bilo 145 mrtvih in 179 ranjenih.

Helsinki, 8. febr. AA. (Reuter). V mestu Kajaanu so sovjetski bombniki bombardirali med drugim poslopje včeraj tudi državne zapore, v katerem je veliko števil Rusov. 10 poslopj je gorelo pozno v noč.

Ameriški prostovoljci

New York, 8. febr. AA. (Stefani). V New York je prišlo okoli 2.000 prostovoljcev za Finsko. Pričakujejo, da dobijo vse vojaške potrebščine ter bodo nato odpotovali na Finsko.

Washington, 8. febr. s. (Havas). Tukajšnje finsko poslanstvo je prejelo do včeraj 2000 pismenih vprašanj glede možnosti vstopa v prostovoljske finske oddelke. Poslanstvo se strogo drži ameriških zakonov, ki prepovedujejo rekrutacijo v Zedinjenih državah, daje pa vsa potrebna pojasnila, da olajša vstop v finsko vojsko na drug način.

Ker je zunanjepolitični odbor senata odklonil dovolitev direktnega posoja Finski, pričakujejo, da bo sedaj podvzeta akcija, da se nudi Finski pomoč na drug način iz zasebnih virov.

Angleški kralj inspicira

London, 8. febr. AA. (Havas). Prvič od začetka vojne je kralj Jurij VI. izvršil večeraj obširno inspekcijo letalskih tovarn in čet v zapadnih krajih angleškega otoka. Kralj Jurij je obiskal čete ob 9. dopoldne. To so bili oddelki kopne vojske zedinjenega kraljestva. Ko se je kralj vozil skozi posamezna mesta in vasi, ga je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo s trikratnim vojaškim »Ural«. Prebivalstvo se je zbiralo z vseh krajev, da vidi kralja. Letalske tovarne je obiskal kralj v spremstvu letalskega maršala sir Cimenta Fridmana.

„Zmešnjava in beda za vse, ali pa bo nastal boljši svet“

Belgijski zunanji minister o socialnem položaju Belgije in o razmerah po vojni

Bruselj, 8. febr. AA. (DNB). Belgijski zunanji minister Spaak je govoril na socialno-demokratskem zborovanju v Chapel-je in Remontu o sedanjem položaju Belgije.

V začetku govora se je dotaknil Spaak DN in izjavil, da se je morala Belgija takoj, ko je propadla ženevska liga, brigati za to, da si zgradi svojo varnost na drugi osnovi. Vojna je prinesla Belgiji veliko breme. Zato se on ne bi čudil, če bi morala Belgija izdajati danes tudi 20 milijonov frankov dnevno za vojsko. Poleg tega obstoja še izredni proračun za oborožitev, ki znaša okoli 7 milijard frankov. Dasi je mobiliziranih 600.000 mož, je še vedno 230.000

brezposelnih ter je zato že danes treba misliti na socialno krizo, ki bo nastala, ko bo vojna končana. Belgijski zunanji minister je izjavil, da so morali oni, ki imajo premoženje, prevzeti večje žrtve kakor doslej, ker je finančni položaj Belgije težak. Delavstvo bo moralo še več delati, da podpre vojne in finančne napore države. Kovinski delavci bi morali delati do 10 ur dnevno.

Na kraju je Spaak dejal, da svet, ki bo ostal iz sedanje vojne, ne bo mogel začeti vsakdanjega življenja, kakršno je bilo leta 1939. Ali bo nastala zmešnjava in beda za vse, ali pa bo nastal boljši svet, je končal belgijski zunanji minister svoj govor.

Vojna na morju

London, 8. febr. AA. Španska motorna ladja »Motebarik« je izkrcala ponoči v Las Palmasu kapitana in 51 članov posadke angleške tovrne ladje »Armanistan«, ki jo je brez predhodnega opomina torpedirala neka nemška podmornica 3. februarja 30 milj daleč od Lizbone. Vsa posadka je bila rešena. Trije mornarji so bili ranjeni ter prepeljani v bolnico.

London, 8. febr. s. (Reuter). Osem oseb s potopljenege estonskega parnika »Anu« se je rešilo na škotsko obalo. Med rešenci so tri ženske. Rešenci so bili na morju 12 ur, potem ko je bila njihova ladja v torek potopljena. Ostale članke posadke, ki je štela 19 mož, pogrešajo.

Zedinjene države in sovjeti

Washington, 8. febr. s. (Reuter). V reprezentančni zbornici je bilo stavljenih več predlogov za prekinitve diplomatskih odnosov s sovjetsko Rusijo. Eden izmed predlogov, ki bi bil indirektno povzročil prekinitve, je zahteval ukinitve kreditov za ameriško poslanstvo v Moskvi. Značilno je, da je bil predlog odklonjen samo z večino treh glasov, s 108 proti 105 glasovi. Tudi direktni predlog za prekinitve odnosov je bil odklonjen z ujemljivostjo, da tak korak ne bi koristil Finski in ne bi oviral sovjetske Rusije.

Sovjetski protest v Parizu

Moskva, 8. febr. s. (Reuter). Uradna agencija Tas je objavila, da je vložil sovjetski poslanik v Parizu pri francoski vladi protest, ker je francoska policija izvršila v ponedeljek preiskavo v prostorih sovjetskega trgovskega zastopstva v Parizu. Tasovo poročilo pravi, da je izvršilo preiskavo okoli 100 oboroženih policistov, ki so uradništvo med preiskavo zadržali in odnesli več dokumentov. Sovjetski poslanik je zahteval ob priliki svojega protesta, da francoska vlada zaplenjene dokumente vrne.

Nemška propaganda v Južni Afriki

Capetown, 8. febr. s. (Reuter). V južnoafriškem parlamentu je izjavil včeraj ministri predsednik general Smuts, da bi šla Južna Afrika Angliji s svojo vojsko na pomoč, če bi bile napadene afriške kolonije Tanganke ali Kenja. Smuts je dejal, da so tam prav za prav meje in predstraže Južne Afrike. V Južni Afriki ni bil nihče niti v zadnji niti v sedanji vojni pristi-n poslan izven dominiona v vojaško službo. Trenutno ima Južna Afrika že 50.000 mož pod orožjem. Smuts je tudi obširno govoril o udeleževanju nemške propagande v Južni Afriki, zlasti pred izbruhom vojne. Dejal je, da so bili v nemškem poslanstvu v Pretoriji agenti nemške tajne policije.

Belgijska vojna mornarica

Bruselj, 8. febr. AA. (DNB). Belgijska vlada se trudi obnoviti malo belgijsko vojno mornarico. Kakor je znano, je obstojala belgijska vojna mornarica po vojni samo iz ene vojne ladje, prevzete od Anglije, ki je nosila ime »Cinia« in ki je bila popolnoma preurejena. Za zdaj gradijo samo eno malo križarko s tremi tisoči tonami, ki bo spuščena v morje pod imenom »Philip van Artefeldt«. Deset bojnih čolnov, ki razvijajo hitrost 20 vozlov, vrši že od začetka vojne službo patrolnih čolnov ter čolnov za iskanje min ob belgijski obali. Vsi ti čolni so oboroženi s posebnim topom. Dalje je Belgija kupila še nekaj hitrih čolnov, katerih večina že vrši službo. Dalje je belgijska vlada naročila v Italiji 10 modernih hitrih torpednih čolnov.

Vprašanje skupne grobnice zaslužnim možem

Kritične misli in pripombe k načrtu — Za slovenski Maribor zaslužnim možem lepo skupno grobnico

Maribor, 7. februarja. Iz vrst mariborskih kulturnih delavcev smo prejeli sledeče vstave s prošnjo za objavo. Te vstave priobčujemo predvsem zaradi tega, ker je potrebno, da se pred dokončno rešitvijo vprašanja skupne grobnice našim zaslužnim možem pojmi primerno osvetljuje in razčisti.

V zvezi z zadnjo sejo mestnega sveta je bil sprejet sklep, da se formira poseben odbor, ki naj prouči vprašanje grobov zaslužnih mož na starem mestnem pokopališču in postavi svoje konkretne predloge. Ne vemo sicer, ali je ta odbor že prišel delovati, ker ni bilo do danes v tem pogledu nobene službene objave. Oglašali pa se je s svojimi predlogi naš mariborski arhivar prof. Baš, ki je javno konkretiziral svoje mnenje in svoje predloge. Upamo sicer, da so to le njegovi osebni predlogi, ki jih je pa treba dobro pretehtati in temeljito proučiti.

Predvsem se mi zdi nepravilna istosajna vzporedba mož, kakor so nekdanji mariborski župani Reiser, Tappeiner, Nagy itd. z možmi, kakor so bili A. Tomšič, naš prvi slovenski novinar, naš znanilil Vogrin, pisatelj Kosar, profesorja Matek in Koprivnik itd. Istosajnost take vzporedbe ni v nobenem pogledu utemeljena. Nas zanima predvsem to, kaj bo s telesnimi ostanke tistih mož, ki so bili za našo narodno misel

v Mariboru zaslužni. To vprašanje je treba strogo ločiti od vsega ostalega, kar je bilo vrženo v en koš.

Po mojem mnenju je stvar občine, kaj bo napravila s telesnimi ostanke svojčasnih zaslužnih Mariborčanov, ki imajo za sluge za razvoj mesta samega, ki pa nimajo ničesar skupnega z narodno proboju Maribora in njegove okolice. Mariborska mestna občina naj reši to zadevo interno zase, našo slovensko javnost pa zanimajo tisti narodni možje, kakor so Tomšič, Vogrin itd., ki so delovali v Mariboru v duhu slovenske in slovanske misli.

Ako sprožimo vprašanje prenosa njihovih telesnih ostankov s starega mestnega pokopališča v skupno grobnico, potem se mi zdi, da je treba tudi zadevo skupne grobnice postaviti na širšo osnovo. Ravno zaradi tega pa je podoba, da misel z nakupom grobnic v franciskanskih arkadah ni povsem posrečena. Skupna grobnica naj bi ne bila poslednje domovanje samo tistih zaslužnih narodnih mož, ki se počivajo na starem mestnem pokopališču, ampak vseh naših znamenitih mož, ki so se borili za slovenski in jugoslovski Maribor in katerih telesni ostanke so danes razkropljeni po vseh mariborskih pokopališčih. Sprito tega se povsem strinjam s tistimi Mariborčani, ki menijo, da je treba misliti na gradnjo reprezentativne, ločeno zgrajene skup-

ne grobnice, ki naj bi se uredila na primer nemestu v osredju mestnega pokopališča na Pobrežju. Za izvedbo te akcije pa je treba več časa in širše zasnove ter prireditve predstavnikov vseh naših narodnih društev. V tej skupni grobnici, ki naj bi bila nekakšen gaj zaslužnih, naj bi počivali vsi naši veliki možje, kakor general Maister, dr. Kosina, dr. P. Turner, ravn. Fr. Voglar, dr. Verstovšek, A. Tomšič, dr. V. Sernec, dr. L. Privko, dr. A. Medved itd. Tej misli je treba posvetiti temeljito pažnjo. To vprašanje trka že več let na naša vrata. Ravno zaradi tega pa se ne smemo prenehati in se ne smemo otrestiti te dolžnosti s tesnimi, premalo pretehtanimi predlogi, ki bi pri znanjcih mogli zbuditi vtis, da smo bili napram svojim velikim, znamenitim možem premalo hvalešni. Velikopozna misel naj izpriča našo hvaleznost in nacionalno zrelost.

Obehem pa se mi zdi potrebno poudariti misel, da naj bi zadevni odbor, ki mu načeljuje mestni župan, javno formuliral svoje predloge, h katerim naj nato posamezni mariborski kulturni delavci izrečejo svoje misli in pripombe. Ta stvar je namreč tako važna, da se morajo zadevni sklepi in načrti izvršiti v popolnem soglasju z našo kulturno javnostjo, ki kaže za to vprašanje veliko zanimanje.

in Repoluskova se zdravita v mariborski bolnici. — V Sodni ulici je nekdo avtomobil podrl 23letnega delavca Franca Pernata, ki se je peljal na kolesu. K sredi je Fernat dobil le lažje poškodbe po rokah. — V Metavi je neznanec ukradel posetniku Ivanu Germu iz stanovanja razne obleke in perila v skupni vrednosti okoli 500 din.

— Smrtna prometna nesreča, ki se je pripetila 13. septembra 1939 v Jadranski ulici, je bila predmet kazenske razprave pred mariborskim okrožnim sodiščem. Zagovarjati se je moral 30letni Franc Svrznjak iz Maribora, ker je omenjenega dne s svojim kolesom podrl na tla 65letno Uršulo Božiček, ki je obležala z zlomljenimi rebri in poškodbami na glavi. Prepeljali so jo takoj v splošno bolnico, vendar je bila vsaka možnost zmanj in je rečica umrla. Franc Svrznjak je pri razpravi zanikal vsako krivdno, češ da se je pokojna Božičkova zaletela naravnost v kolo. Svrznjak je bil obsojen na 3 mesece zapora, pogojno za dobo 3 let.

— Po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi so bile obsojene pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča tri osebe, 25letni posestniški sin Anton Merc iz Sv. Andraža v Halozah in 24letni Anton Lesjak sta bila obsojena vsak na 5 mesecev zapora, ker sta 26. septembra 1939 povzročila z raznimi nedovoljenimi vzkliki nerazpoloženje. Na leto dni strogega zapora ter na izgubo častnih državljanjskih pravic za dobo 2 let pa je bil obsojen 43letni Anton Kmetec iz Lance vasi, ki je 26. novembra 1939 v Lanci vasi žall naš narodni čut.

— Svojevrsnim trikom so nasledili trije mariborski trgovci doslej še neznanemu goljufu. Omenjeni trgovci so namreč prešli plama, v katerih se dotični trgovci naprobo, naj pošljejo k neki stranki v okolici Maribora razno blago v vrednosti okoli 200 din. V istem pismu se trgovci tudi naprosijo, naj pošlje tudi drobiž za okoli 700 do 800 din, češ da je pripravili za plačilo blaga denar, toda le v tisočaku. Drobiž pa mora dostavljati blaga primesti s seboj, da lahko zamenja tisočake. Sluge prizadetih trgovcev so zares blago oddali na sporočeni naslov in tudi izročili drobiž. »Stranka« je blago in drobiž sprejela, ni je pa bilo več na spregled. Sluge so potakali nekaj časa pred vrati, nato pa so vprašali za »stranko«, ki pa je pri drugih vratih izgubila. Na ta način so bili trije mariborski trgovci oškodovani za 3000 dinarjev. Zadeva je bila prijavljena mariborski policiji, ki zdaj polizveduje za spretnim sleparjem.

— Premoga je še zmerom malo. Mariborske gospodinjice tožijo, da ne morejo dobiti nikjer premoga. Upati je, da se bo sedanje stanje zboljšalo, saj ni moglo več izgovor na prometne prilike, ko so že povsem normalizirane.

— Studenške novice. Danes v četrtek nas obišče urednik »Totege List« g. Božo Podarjasek, ki nam bo prinesel nekoliko vedrih misli v tužnih dneh sedanjosti. Za nocojšnje predavanje je med Studenčani, ki imamo radi humor, živahno zanimanje. Na sporedu tedenske slike.

— Znanja zagrebška pedagoginja za ritmiko in gimnastiko gospa Mirjana Dražanec je zaradi pustnih vesellic prekinila svoj pouk. Nadaljevanje v ponedeljek 12. februarja v Narodnem domu.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Albaneževa lekarna pri sv. Antonu na Frankopanovi 18, tel. 27-01, ter Kurnigova lekarna pri Martij pomagaj na Aleksandrovi cesti 1, tel. 21-78.

— Smrtna kosa. Na Aleksandrovi cesti 19 je preminil na poslednjem kapi znani mariborski glasbenik Josip Hadek-Bohinjski. Dragi pokojnik je bil svojčas dirigent vojaške godbe v Sarajevu, pozneje je prišel v Maribor, kjer je zelo uspešno deloval v glasbenem življenju, zlasti kot zborovodja naše Glasbene šole. Pokojniku svetel telj njene glasbene šole. Pokojniku svetel spomin, zahajotim naše globoko sožalje.

— Sokolske novice. V sredo 14. februarja ima matični Sokol ob 19.30 v Sokolskem domu svoj redni občni zbor.

— Kolektivna pogodba in naraščajoča dragotina. V soboto 10. t. m. imajo mariborski pekoveški pomočniki zborovanje pri »Zlatem konju«, na katerem bodo razpravljali zlasti o kolektivni pogodbi in o naraščajoči dragotini.

— Strešni plazovi. Ob nastopu odjuge postajajo spet neprijetni strešni plazovi. Še maračje niso povoljno urejene naprave, ki naj bi preprečile rušenje strešnih plazov na hodnike in pločnike. Ta stvar ni samo za pešce nevarna, ampak je nevarna tudi za avtomobile. Tega naj bi

se zavedali predvsem oni, ki so odgovorni in ki morajo nositi posledice.

— Avtobusni promet čuti ob tajačem se snegu še zmerom neprijetne posledice, lani je sicer še povsem normaliziran. Avtobus, ki vozi na progi Maribor—Ljutomer, še zmerom ne more po stari progi mimo Sv. Petra, ker je šentpeterska cesta tako obložena s snegom, da ni moglo prevoz. Zaradi tega morajo avtobusi po ovinku mimo Sv. Marjete, kjer je cesta obložena, dočim pri Sv. Petru še ni. Neprijeten doživljanj so imeli prednostnim tudi potniki, ki so se pripeljali v Maribor iz Celja z mestnim avtobusom. Zaradi tajačega se snega je mestni avtobus zavozil s klancu na mehka tla in je bila posledica, da so pripeljali potniki v Maribor z več kakor durno zamudo. Sicer pa je promet na celjski progi reden.

— Brozga in mlakuže. Kamor stopiš, stopiš v brozgo in mlakužo. Sneg se taja, voda pa preplavlja ceste, ulice in hodnike. Ubogi so predvsem pešci, na katere blizga izpod koles mimo drvečih avtomobilov in drugih vozil. Maribor je kakor večja vas. Ni bilo pravočasno poskrbljeno za to, da bi bili odvozniki kanali odčisti snega, da bi voda lahko mirno odtečala, ne da bi se pri tem pretvarjale ulice in trgi v središču mesta v močvirja in mlakuže. Zares je težko razumeti, zakaj se mestna občina ne spomni pri tem tistih številnih brezposelnih delavcev, ki bi radi zagrabil za delo, pa jim to ni usojeno. Še zmerom nam manjka primerne velikopoteznosti in pobudnosti, združene s potrebnimi socialnimi čutom.

— Dijaška kuhinja v Mariboru. Mesto venca na krsto pokopnega ravnatelja Fr. Piška so poslali Dijaški kuhinji v Mariboru g. dr. Viktor Kac 300 din, veletrgovca g. Miloš Oset 500 din, trgovski zastopnik Franc Majzel 500 din. Iskrena hvala!

— Na prvi realni gimnaziji je bilo ob sklepu prvega polletja 760 dijakov in dijakin in sicer 653 dijakov in 107 dijakin. Od teh je uspešno završilo prvi semester 285 dijakov in 59 dijakin, to je 45,26% vseh zavedljivih gojencev.

— Dnevna uprava za mesto Maribor razglasa poziv za vložitve prijav za vozaško tako in davčno za državni cestni sklad. V smislu čl. 107 t. 107 taksnega in pristojbnega pravilnika (K tar. p. 101 zakona o takсах) so dolžni vsi lastniki avtomobilov in tovornih avtov prijaviti pristojni davčni upravi tekom januarja vsakega leta, koliko registriranih avtomobilov in tovornih avtomobilov in koliko priklole posejdujejo. V prijavi je treba navesti znamko in številko motorja vozila, nosilnost istega, linijo odnosno kraje, v katerih se vrši prevoz potnikov ali blaga ter dali se vrši ta prenos blaga obrtoma ali ne. Pri avtomobilih je potrebno navesti tudi številko prevoženih kilometrov v prejšnjem letu. Obenem se obveščajo tudi vsi lastniki vozil, ki se ne registrirajo pri policijskem oblastvu, da morajo letotako prijaviti pri davčni upravi v mesecu januarju število in vrsto vozov ter plačati obenem davčno za državni cestni fond v smislu čl. 10 t. 2 uredbi o državnem in banovinskih cestnih skladih (Sl. l. 55—335 iz l. 1938). Ta davščina znaša za vozove na vzmeteh letno 50 din za vozove brez vzmeti po 40 din in za dvokolnice po 20 din. V izogib kazenskih posledicam se pozivajo vsi prizadejki, ki imajo vozila v območju mesta Maribora, da vložijo zadevne prijave pri davčni upravi za mesto Maribor.

— Razpisani natečaj za sprejem rezervnih peš. in artil. podpornikov in poročnikov v aktivno službo. Vpoved pridejo oni rojstnega letnika 1909 in mlađši, samskega stanu, ki so končali rez. ofic. šolo, ki niso v sodni preiskavi ali sodno kaznovani in ki so jugoslov. porekla. Natančnejši pogoji (vzorec prošnje, obveze izjave itd.) so razvidni na objavi deski mestnega vojaškega urada v Mariboru, Slomškov trg štev. 11.

— Starokatoliška cerkev bo imela v nedeljo 11. t. m. po občinski službi božji, ki je ob 9., ob približno pol 11. svoj redni letni občni zbor. Verniki se vabijo k čim lepši udeležbi.

— Paberki. »Delavska politika« poroča v številki 15: »Delavci mestnih podjetij še vedno niso prejeli zvišanih mezd, čeprav bi naša mestna podjetja morala z ozirom na naraščajočo dragotino v prvi vrsti zboljšati mezde svojim delavcem, da bi s tem vzgledom vzpodbudila tudi privatne podjetnike. V nekaterih privatnih podjetjih, pa tudi v državnih, so delavci že dobili vsaj skromno povisico mezd, oziroma draginske doklade, pa tudi nekatere občine so medtem že zboljšale prejemke svojih delavcev in uslužbencev. Zato bi bilo prav, da tudi mariborska mestna podjetja to čim preje storijo. Iz poročil o poslovanju mestnih podjetij je razvidno, da je zlasti aktivno gospodarilo mestno električno podjetje prav tako pa ne izkazuje izgube ostala mestna podjetja, kar je najboljši dokaz, da so delavci in nameščenci teh podjetij v polni meri izvršili svojo dolžnost in torej tem bolj upravičeno pričakujejo, da se jim zvišanje prejemki, oziroma podeli primerna draginska doklada.

— V Narodnem gledališču bo gostovala v četrtek 15. t. m. Mrakova gledališka skupina iz Ljubljane. Gostje bodo uprizorili najnovejšo Mrakovo tragedijo »Stari Rimljan«, Delo, ki v petih razgibanih slikah prikazuje tragičen razpad ljubljanske meščanske rodbine, je bilo uprizorjeno v Ljubljani že večkrat z izrednim uspehom.

— Prireditelj poslovnih večer. Snoti so Mariborčani prireditelj pri Orli lep poslovnih večer oddelnemu knjižničnemu notarju dr. Ivo Šorliju, ki se bo to dni preselil v Kranj. Poslovnih večer je organiziral Umetniški klub v Mariboru. Predsednik dr. Matko Šnuderl je govoril v imenu kluba in v imenu mariborskih odvetnikov, magistratni direktor Rodolšek v imenu mariborskega župana, Radivoj Rehar kot zastopnik »Brazde«, Rudolf Golouh za mariborske novinarje, Branko Rudolf za mlade. S prisrčnimi besedami se je govornikom zahvalil dr. Ivo Šorli ter naglasil, da Maribora, kjer je doživel svoje lepe in težke dneve, ne bo nikoli pozabil.

— Sokol-matica v Mariboru poziva svoje člane, naj se jutri ob pol 4. popoldne plove na poboškem pokopališču od svojega umrlega brata, poštvalnega člana, vnetalega telovadca in vestnega blagajnika Franca Piška. Po blagoslovitvi bodo po pokopniško truplo odpeljali v Laško, kjer bo pogreb.

— Vreme. Današnja jutrnja minimalna temperatura je bila -12 C, večerajnja maksimalna temperatura 1,8 C. Sneg je 37 cm visok. Težavna vremenska postaja napoveduje za mariborski okoliš oblačno in megleno vreme.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 8. febr. ob 20.: »Othello«, Red A.

Zasedba v »Ciganu baroncu«. V vodilnih vlogah nastopajo: Igljeva kot cigansko delko Saffi, Zamejč-Kovičeva kot ciganka Cipra, Manoševski kot mlad izseljenec Sander Barinkay, P. Kovč kot bogat avijerejec Kalmun Zsupan. Večje vloge igrajo: Jože Kalušič kot veliki župan grof Homonay, Gorinšek kot kraljev konisar Conta Carnero, Lubejeva-Brumen kot Zsupanova hči Arsena, Gorinskova kot vzgojiteljica Mirabella, Jarc kot njen sin Otokar. V ostalih vlogah nastopajo: Harastović, Košta, Črnobori, Standaker, Turk, Malec. Pri tudi sbor ima v tej ključni opereti veliko vlogo. Dirigira g. Herzig, režira g. Rasberger, koreograf pa je g. Harastović.

Iz Ljutomera

— Dež in poledica. Že več dni neprehoma dežuje. Ponoči pa je nekoliko mrzleje, da voda zamrzava. Tako je po cestah in potih vse ledeno, da je hoja in vožnja otežena.

— Led se dvignil. Zaradi deževja in južnega vremena se je gladina Mure močno dvignila, skoraj do svojih bregov, še malo, pa bo poplaval tu. Ker je ogromna ledena plošča pokrivala strugo Mure, se je sedaj tudi ta plošča dvignila, ker gre pod njo vodni tok. Ni še dolgo, ko so po ledu hodili in vozili s konji. Sedaj je promet preko Mure nemogoč, razen pri veržejškem mostu. Zaradi ledene plošče na morejo voziti ne ladje ne brodovi. Do sedaj je torej bilo mnogo boljše, ker se je lahko neovirano vršil ves promet po ledu. Ponovno se je pokazalo, kolike važnosti so murski mostovi, ki pa jih je zelo malo, samo trije od Radgone do Medjimurja.

— Nov pododbor rezervnih oficijerjev. V Ljutomeru je izšla iniciativa, da se osnuje pododbor Zdrženja rezervnih oficijerjev in bojovnikov. Začelo se je že z nabiranjem članov. Članov bo precej. Vendar moramo pri tem iniciatorje že sedaj opozoriti, da bo pododbor ustanovljen, naj pa bo ta pododbor delaven kakor na pri ljubljanski, ki je bil z najvišjega mesta že večkrat pohvaljen. V Ljutomeru se je zadnja leta ustanovilo več nacionalnih organizacij, od katerih nekatere prav mirno spe. Z novim pododborom naj ne bo tako. Trdno smo prepričani, da nas nove funkcije k temu ne vodijo, ker so časi prenesli, organizacija rezervnih oficijerjev pa zvišana ter podočeski oficijerjem nujno potrebna. V tem smislu zamišljeno akcijo iskreno pozdravljamo, oficirje pa vabimo k pristopu.

— Osebnost. Za šolskega upravitelja narodne šole v Strigovi je bil imenovan dosednji učitelj v Strigovi g. Ljubomir Toroš, ki pa poslov še na more prevzeti zaradi bolezni dosednjega vršilca dolžnosti I. Rihterja, ki se je zaradi srčne bolezni pred dnevi zatekel v varadinskobolnico.

— Obsojen. Gabor Franc iz Sv. Jurija ob Ščavnici je bil obsojen na 4 mesece strogega zapora zaradi zločina po čl. 3. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

— Proti zvišanju cene električnega toka. Ker je falka elektrarna obvestila zadrugo, da bo morala ceno električnega toka zvišati zaradi splošnega dviga cen, so se v ta namen sestali v Ljutomeru zastopniki vseh električnih zadrug Murskega polja, da odgovore falki elektrarni na njeno zahtevo. Razen zastopnikov Murskega polja so prisostvovali sestanku tudi zastopniki iz Središča, Ormoža, Ivanjkevec in Premurja. Sestanek je vodil ljubumerski župan Slavčič. Zborujoči so sprejeli obširno resolucijo, v kateri so poudarili, da zadruga ne morejo pristati na zvišanje cen, v primeru nesoglasja pa zahtevajo razsojdače v smislu § 6. pogodbe. Resolucija navaja, da je vsaka podražitev toka kvarna splošnemu gospodarstvu in neprimerna ter da indeks cen ni vplival na ceno proizvodnje električnega toka.

Iz Ptujja

— Pustno ranjanje se je zaključilo na pustni torek s tradicionalno otroško maskirano, ki so jo priredile Kolašice naših deči. Maskarada je bila zelo dobro obiskana in naši mladički so prišli na svoj račun. — Tudi Sokol je imel na svečeno svojo vsakoletno maskarado v zgornjih prostorih Narodnega doma. Igral je orkester iz Varadina. Prireditelj je bila letos izredno dobro obiskana in tudi mask je bilo mnogo. V torek popoldne so bili vsi obrati zaprti, kar je v Ptujju že stara navada, tako da je vsakomur dana prilika, da se razveseli enkrat na leto.

— Južno vreme je nastopilo zadnje dni. Sneg je začel kopneti in na ulicah je že brozga, ki se je težko izogneti, zlasti še, ker leže na cestah veliki kupi snega.

— Poskus samomora. V nedeljo je popila 23letna K. A. iz okolice Ptujja večjo količino solne kisline. Nezvestnost so prepejali v bolnico, kjer so ji izprali želodec in jo tako rešili smrti. Kaj je mladenec pognalo v obup, ni znano.

— Na poledenih tleh sta se ponesrečila 77letni Anton Dobič iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju in 38letni vinčar Ivan Mikar iz Trstenika. Oba sta padla tako nesrečno, da sta si zlomila nogi. Prepeljala sta bila v bolnico.

— Cene življenjskih potrebščin. Po zadnjih tržnih cenah se prodajajo voli kilogram I. vrste po 5 din, II. vrste po 4,50 in III. vrste po 3,50; teleta I. vrste po 4,60, II. vrste po 4, III. vrste po 3,75; krave I. vrste po 3,75, II. vrste po 3, III. vrste po 2,75; mastne svinje po 8,50, debele svinje po 7,75 din, vse za živo težo. Meso se prodaja: govedina I. vrste redniti del po 9 din, zadnji del po 11, II. vrste po 7 do 9, svinjsko meso po 13 do 16, mast po 22, med po 16 do 20, goveje kože po 13, telečje kože po 16 do 18, svinjske kože po 10 do 11 din za kilogram. Pšenica se prodaja po 200 din, ječmen po 200, rž po 175, oves po 200, koruza po 175, fižol po 600, krompir po 100 do 125, seno po 100 do 125, slama po 85 do 45, jabolka I. po 500, II. po 400, pšenčina moka po 375 do 400, koruzna moka po 275, ajdova moka po 400 din za sto kilogramov. Jajca so po 1,50 din za kos, mleko po 1,60 do 2 za liter, surovo maslo po 24 din za kilogram. Vino, mešano pri producentu po 3 din do 4,50 za liter, sortirana vina pa po 4,75 do 7 din za liter.

Čitajte in širite
»Slovenski Narod«!

Stanje obrtniških koncesij v Mariboru

V januarju je mestna obrtna oblast izdala 17 novih obrtnih pravic, črtala pa 10

Maribor, 7. februarja. Vsakomesečni seznam izdanih ter črtanih obrtnih pravic nam kaže stanje, v katerem je naše mariborsko obrtništvo. V prejšnji meri pa se zrcali v tem seznamu tudi splošno gospodarsko stanje. Navzlic težkim časom ne daje letošnji januarjski seznam nobenih vzrokov za pesimizem. Nasprotno, število izdanih obrtnih pravic je še zmerom večje, kakor je število izbrisanih obrtnih pravic.

Na novo so bile izdane v januarju 1940 v Mariboru naslednje obrtne pravice: Anica Kumperšček, trgovina za manufakturo, modro in konfekcijo, Valvasorjeva ulica 30, nacaletje Anica Kumperšček, trgovina z galanterijo, porcelanastim in steklenim blagom, Valvasorjeva ulica 30; Josip Lešnik, trgovina z mešanim blagom na drobno, Kerkova ulica 6; Viljem Hoppe, trgovina, z zobotehničnimi potrebščinami na drobno, Orožnava ulica 5; Ivan Jeramč, krojaštvo moških oblek, Koroska cesta 20; Alojzij Jarc, restavracija, Aleksandrova cesta 3; Justin Gustinčič, trgovina z mešanim blagom na drobno, Krocja ulica 18; Jožefina Antončič, gostilna, Radvanjska cesta 34; Gizela Matjašič, bufet, Stritarjeva ulica 7; tvrdica Alimentaires, družba z o. z., trgovina s kolonialnim blagom na drobno, Aleksandrova cesta 9; Alfonz Vrežnik, trgovina z motornimi vozili, pripadajočimi deli in potrebščinami na drobno, Cankarjeva ulica 25; Stefanija Kaučer,

bufet, Aleksandrova cesta 61; Ana Zieser, krojačica ženskih in otroških oblek, Aleksandrova cesta 55; Nada Zore s pristavkom »Foto Pelikan«, fotografski obrt, Gosposka ulica 23; Ana Hötzl, izdelovalca kemičnih mazilnih izdelkov, Židovska ulica 14; Ivan Karbeut, trgovina z radijskimi aparati in sestavnimi deli na drobno, Gosposka ulica 3; Justina Jež, trgovina z manufakturnim blagom na drobno, Gosposka ulica 8.

Črtane pa so bile v preteklem mesecu obrtne pravice temle tvrdkam: Jugoslov. društvo guma Englebert d. o. z. v Beogradu, podružnica v Mariboru, Trg svobode 2; Ferdinand Weiler, trgovina s steklom, porcelanom in keramičnimi izdelki Gosposka ul. 16; Prodajno društvo proizvodov tvornice Zlatorog Maribor, d. z. o. z., trgovina z milom, glicerinom, kristalno sodo in toaletnimi predmeti na debelo, Klavnska ulica 23; Gaube Emanuel, gostilna, Linhartova ulica 13; Ivana Marinič, šivilja, Aleksandrova cesta 55 Josik Huchek, trgovska agentura s tekstilnim blagom, Tržaška cesta 39; Marija Kroppe, branjarija, Koroska cesta 50; Josip Karntnik, trgovina z mešanim blagom Glavni trg 11; Franjo Krivec, obrt uvoza in izvoza ter izposojevanja filmov, Korosčeva ulica 4; Jožef Kadrmarc, trgovina s kolesi, šivalnimi stroji in pripadajočimi predmeti na drobno ter otroškimi vozilci na drobno, Kraljevičeva Marka ulica 13.

Naša kuhinja na dostojni višini

Tradicionalna kuharska razstava gospe Zemljičeve je privabila tudi letos mnogo obiskovalcev

Maribor, 7. februarja. Splet je bila na prisrčen način otvorjena vsakoletna mariborska enodnevna kuharska in kulinarčna razstava. Pred leti je vzela go Zemljičeva v svoje roke hvalevredno pobudo organiziranja kuharske razstave, o kateri lahko po sodbi inozemskih obiskovalcev rečemo, da je na kvalitetni višini in da se iz leta v leto vse bolj izpopolnjuje. Tako si je v teku let pridobila razstava go Zemljičeve upravičen sloves in tradicijo, pa tudi iskreno priznanje vseh mariborskih in tudi okoliških gospodinj. Tradicionalna razstava go Zemljičeve nam je vsa leta pokazala, da se lahko naša mariborska kuhinja kosa glede na kvaliteto in skrbno pripravljenost s še tako rafiniranimi, klasičnimi izdelki kuharske umetnosti ter iznajdljivosti.

Tudi letošnja razstava je privabila nešteto hvaležnih obiskovalcev in obiskovalk, ki so si s pohvalno besedo in pozornim zanimanjem ogledali razstavo go Zemljičeve.

Ves dan je bil živahen naval mariborskih gospe, gospodinj in kuharic, razstavo pa so si ogledale tudi zastopnice naših gospodinj iz vseh večjih obmejnih krajev, ki jih zanima tradicionalna, vzorno urejena kuharska razstava, kjer smo videli tudi letos poleg izbranih, sijajno prirejenih mesnatih jedil vseh vrst tudi okusno razstavljene in mojstrsko pripravljene kuharske izdelke v najrazličnejših zelenjavnih in pecivnih variantah ter oblikah. To je najlepše izpričevalo hvalevredni iniciativnosti go Zemljičeve, pa tudi mojstrski strokovni usposobljenosti našega domačega kuharja, po rodu z Bleda.

Lep in številten odziv mariborskega občinstva je tudi letos pokazal, kako potrebna je v Mariboru ta tradicionalna razstava, ki je združena z nemajhnimi žrtvami in veliko poštvalnostjo in ki terja pohvalo ter priznanje go Zemljičevi za vneto pripravljenost k žrtvam in poštvalnemu delu.

Mariborske in okoliške novice

— Ljudska univerza v Mariboru. V petek 9. t. m. bo predaval prof. Petkovšek Viktor o naših planinah, svetovnih poletih in belih pozimi. Predavanje bo poljudno kramljanje o naših vedno lepših planinah in o ljudeh, ki so jih in jih še radi posejajo. Ob veliki množici pokrajinskih diapozitivov nam bo predavatelj prikazal predvsem cvetje z naših pestrh planinskih trat. Pozimi, ko jih pokrije sneg, so planine, vsaj za fotografe, še lepše. Tudi življenja jim ne manjka. Preko njih drsijo smučarji in tako bodo lahko poslušalci za zaključek občudovati tudi prizadevanja nekaterih mariborskih smučarjev na divni Uskovnici. Vse slike so posnete na filmu v naravnih barvah.

— Sresko učiteljsko društvo Maribor levi breg zboruje v soboto 10. t. m. ob pol 10. v krčevinski šoli. Že ob otvoritvi bo naše obmejno učiteljsko, ki je pač najhujše prizadeto s posledicami naraščajoče dragotine in pod, povzdiglo ponovno svoj glas za zboljšanje svojega položaja in po-pokojja vseh javnih nameščenov. Poleg občinskih točk je na dnevnem redu volitev skupščinskih delegatov, nadalje anketni razgovor k vprašanju »Kaj govori za in kaj proti kmetskiškemu pouku kot posebnemu predmetu ljudske šole? Naša izkustva s kmetskiškimi poukom.« Če bo pri-puštal čas, bo g. Mirko Vauša podal kra-

tek referat: »Zračna obramba v pouku ljudske šole.« Dnevni red zborovanja živo priča, kako vestno evidenco o vseh naj-aktualnejših sodobnih vprašanjih vodi naše obmejno učiteljsko, ki ga pač res bolj kakor vse ostalo prebije potrebe in zahteve časa. Da bi podobno vestno evidenco in vse bolj upoštevanje našega vedno skrbnega in delovno ter ekakstičnega vendar tako slabo vrednotenega obmejnega učiteljskega vodilni še na odločujočih mestih, na to čaka že dolgo, dolgo ne le učiteljsko samo, marveč vsa meja in njo razumovalna javnost!

— Nevarna ljubosumnost. V Peskovi gostilni v Radvanju se je pripetila krvav incident. Med veselim razpoloženjem in plesom je navallil neki Franc Pivec na 20-letno delavko Marijo Virajevo ter ji s nožem prerezal žilo pod komolcem. Virajevo so nemudoma odpravili v splošno bolnico, kjer so ji zdravniki rešili življenje. Pivca so prijeli orožniki. Dejal je, da je svojo isvoljenjo zabol del zaradi tega, ker je bil ljubosumen, ker je plesala s drugim fantom.

— Drobne vesti. V Laporju je 17letni železničarski sin Franc Matel na poledenih tleh tako nesrečno padel, da je obležal z zlomljeno ključnico. — Ključnico si je zlomila pri padcu na stopalcah 47letna Marija Repoluskova iz Zgornjih šof. Matel